

Sag, vi staa overfor, nemlig en Kalamitet af saa vidtrækkende Omfang, at det i dette Øjeblik ikke er saa let at overskue de Følger, der vilde resultere af, at Den sjællandske Bondestands Sparekasse gik fallit. Det er ikke blot Sparerne, der ville tabe en Del af deres Midler, det er ikke blot Pantedeitorerne, der komme i den vanskelige Situation at faa deres Kapitaler opsagte. Man henviser dem til Kreditforeninger, til Banker og andre Steder, men man maa ikke glemme, at det er forbundet med store Omkostninger og Vanskeligheder at erholde nye Laan, og saa mange Kapitaler, som her ville blive opsagte, vil det blive vanskeligt i det hele taget at tilvejebringe. Eet er sikkert, og det er, at Pantedeitorerne blive stillede i en meget vanskelig Stilling, hvis den Kalamitet indtræder, at Sparekassen gaar fallit. Hertil kommer alle Garanterne, de gamle Garanter, Garanterne for de 2 Mill. Kr. Det er ikke sikkert, at de kunne betale alle disse 2 Mill. Kr. Saaledes som Sagen foreligger oplyst for mig, er der Sikkerhed for at tilvejebringe 1½ Mill. Kr. Men de fleste af dem, der kunne betale deres Garantium, komme selvfølgelig i den Situation, at de maa søge Laan for at kunne betale Pengene. Men det er kun een Side af Sagen. En anden Side, som er meget værre, er den, at Smørekportsforeningens Affærer ere i den Grad indfiltrede med Den sjællandske Bondestands Sparekasses Affærer, at man ikke ved, hvad Resultatet kan blive, for saa vidt Sparekassen gaar fallit. Thi det er sagt mig fra sagkyndig Side, at der ved aabnes der Mulighed for mindst 5,000 Processer. Dertil kommer endvidere, at Mejerierne, som ere interesserede i Smørekportsforeningen, staa højest forskelligt overfor denne Forening, nogle ere solidariske i allerstengeste Forstand, andre ere solidariske i snævrere Forstand, men derved, at Fallit erklæres, vil der være Tusinder af sjællandske Bønder, Gaardmænd og Husmænd, der ville blive stillede under vanskeligere økonomiske Forhold, end de nogen Sinde have været stillede i. Derfor er det Regeringens Pligt at gøre, hvad den formaar, for at komme til Klarhed over, hvorvidt det er gør ligt at sige: Den sjællandske Bondestands Sparekasse skal rejses igen!

Men nu bebrejder man Regeringen, at der er hengaaet 3 Maaneder, inden man har taget Bestemmelse herom. Det rammer i hvert Fald ikke mig, jeg har ikke været Minister i 3 Maaneder, og den forrige Minister var stillet saaledes, at det

Ministerium, han var Medlem af, kort efter Albertis Arrestation indgav sin Demissionsbegæring, og saa længe der ikke var dannet en ny Regering, tænker jeg mig, at man ikke har villet tage Spørgsmaalet op til endelig Afgørelse. Det vilde for øvrigt ogsaa have været umuligt, for det vilde være samvittighedsløst, hvis Ministeren var gaaet hen og havde erklæret Den sjællandske Bondestands Sparekasse fallit, før han fik grundig oplyst, hvorledes Sparekassens økonomiske Tilstand i det hele var, hvorledes Eksportsforeningens Tilstand var, og hvorledes de to Institutioner var stillede i Forhold til hinanden. Det har ikke været et Regnskab, der var let at opgøre. Dersom man stod overfor en ærlig Mand, der havde ledet disse to Institutioner, var Forholdet lettere. Men da man staa overfor et Utal af Bedragerier, et Utal af Transaktioner, der ere mere eller mindre mislige, ville ærede Medlemmer, der tænke sig alvorligt om, kunne sige sig selv, at det vilde være urigtigt at erklære Den sjællandske Bondestands Sparekasse fallit, før der forelaa for Ministeriet tilstrækkelige Oplysninger om, hvorledes det hele Forhold er. Og saaledes som Sagen ligger oplyst for mig, finder jeg, at det er min Pligt at gøre mit til, om det er muligt, at tilvejebringe Forlig mellem de interesserede Parter, for derefter at gaa til Rigsdagen og bede om dennes Støtte til, at Den sjællandske Bondestands Sparekasse kan komme paa Fode igen.

Hvorledes Regeringen derefter vil stille sig til de forskellige Forhold, der da blive at tage under Overvejelse, kan jeg ikke sige i dette Øjeblik. Det ærede Medlem for Københavns 5te Valgkreds (Borgbjerg) bebrejdede mig, at jeg ikke havde givet en Antydning af, hvilke Skridt man fra Regeringens Side i saa Henseende agtede at gøre. Jeg vil sige til det ærede Medlem, at det vil jeg ikke indlade mig paa her. Saa længe der ikke er tilvejebragt Overenskomst mellem de forskellige Faktorer, der her maa være enige, vilde jeg anse det for urigtigt, at jeg indlod mig paa at fremstille de Veje, ad hvilke jeg mener man kan gaa for om muligt at rejse Den sjællandske Bondestands Sparekasse. Det er tidsnok at forhandle dette Spørgsmaal, naar der foreligger Forslag herom. Det foreliggende Forslag gaar kun ud paa en midlertidig Foranstaltning, og der er ikke Anledning for mig til i dette Øjeblik at udstrække Diskussionen til en Fremstilling af de Betragtninger, jeg agter at gøre gældende, eller som ere